

עיי"ש דעשו לא הוי אף בכלל זרע יצחק והגודר הנאה מזרע יצחק מותר בבני עשו, ועי' מש"כ לעיל בשומר אמת או"ח.

ובחכמת שלמה כתב וכן ראיתי מובא מהחת"ס לטעון דכיון דעשו נשא נשים נכריות והרי בקידו' י"ח מבואר דעשו הוי ישראל מומר והרי ישראל הבא על הנכרית ולדה כמותה א"כ זרעו יצא מעם ישראל והיום אין כלל זרע עשו בעולם. אמנם הרי נחלקו הרמב"ן והצרפתיים סו"פ אמור אם כלל זה הוי גם לפני מתן תורה ולדעת הצרפתיים דלפני מת"ת הוו הכל בכלל האומות הלך אחר הזכר א"כ זרעו דעשו הם בניו, ובדורות המאוחרים מסתמא נישאו בני אדום בתוך האומה עצמה ואין סיבה לומר דאין לפנינו בני עשו כלל.

וחידוש יש בתורת משה דאף דאין עשו בכלל זרע יצחק מ"מ הוי בכלל זרע רבקה. והנה יל"ע דכיון דהכא הופקע עשו מכלל זרע יצחק האם הוא חייב עתה בכבודו, ולדברי החת"ס י"ל דמ"מ חייב בכבוד יצחק דהוא בעל אמו אף אי נימא דפקע ממנו חיוב כיבוד אב.

והנה איתא בחז"ל הובא בבעלי התוס' בפר' וישלח ויירא יעקב מאד שחשש שמא יעמוד לעשו זכות כיבוד אב עשרים ושנים שנה שהי' יעקב בחרן, מוכח מזה דהי' לעשו עדיין ענין כיבוד אב.

ובספר שומ"א כאן הבאנו כאן דרצה עשו לסבב מיתתו של יצחק, והדבר תמוה אם כ"כ כבד את אביו איך סבר לסבב מיתתו, אבל אי נימא דע"י שנקבע יעקב אז עשו הופקע מתורת זרע יצחק קצת מיושב הקושיא. וגם מיושב מה שהקשינו שם דמעיקרא אמר עשו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב

אחי ולמה לבסוף הלך לקראתו לחרן להרגו בחיי אביו, אמנם לדברינו הרי מעיקרא בפסוקים דלעיל כשאמר יקרבו וכו' עדיין הוא לא הופקע מתורת זרע יצחק ולכן חש על כבודו וצער דיצחק ולכן אמר להמתין עד שיקרבו ימי אבל אביו, ולא אח"כ כשכבר הופקע מתורת זרע יצחק. אבל עדיין יקשה לפי דברי התורה משה דעכ"פ לא הופקע מתורת זרע רבקה ואיך רצה להרוג את בעלה.

ויש לחקור מהו הענין שעשו אינו זרע אברהם או יצחק האם הכונה בתורת אדם פרטי היינו אותו גברא אברהם או יצחק אז פקע ענין תורת זרעם כלפי עשו, או דכיון דאברהם הוי כלל ישראל ויצחק הוי כלל ישראל אז רק מתורת כללות האומה על זה נאמר כי ביצחק יקרא לך זרע ולא עשו שהוא חשיב מאומה אחרת אבל לענין איש פרטי י"ל דעדיין ממשיך ענין זרע.

והנה אמנם ענין חלוקת הארץ וירושתה זה שייך לכלל ישראל ועי' במג"א שם דבאמת מזה הופקע עשו אבל לענין כיבוד אב י"ל דזה חיוב לאביו הפרטי וזה נמשך לעולם וצ"ע. והגר"ח קניבסקי שליט"א אמר לבני הרמ"ז שיחי' דיש להוכיח מהא דדברים רבה פרשה א' סוף אות ט"ו דמבואר דעשו קבל שכר על כיבוד אב.

ולדברי החת"ס בס' תורת משה יתישב מה דקשה בקינות לת"ב סי' ל"ט בסוף הקינה, ציון תקונני וכו' שרה כשמעה לקולך וכו' רחל ולאה בכו וכו'. וקשה אמאי השמיט את רבקה, אבל לפי התורה משה דכלפי רבקה חשיב עשו בנה אשר הוא סובב החרבן השני לכן לא רצה להזכירה בזה רק את האמהות שלא הי' להם שייכות עמו.